

Aktuellt i omvärlden

Händelser med relevans för företagens konkurrenskraft och växande regioner

Politik, Ekonomi, Socialt, Teknik och Ekologi

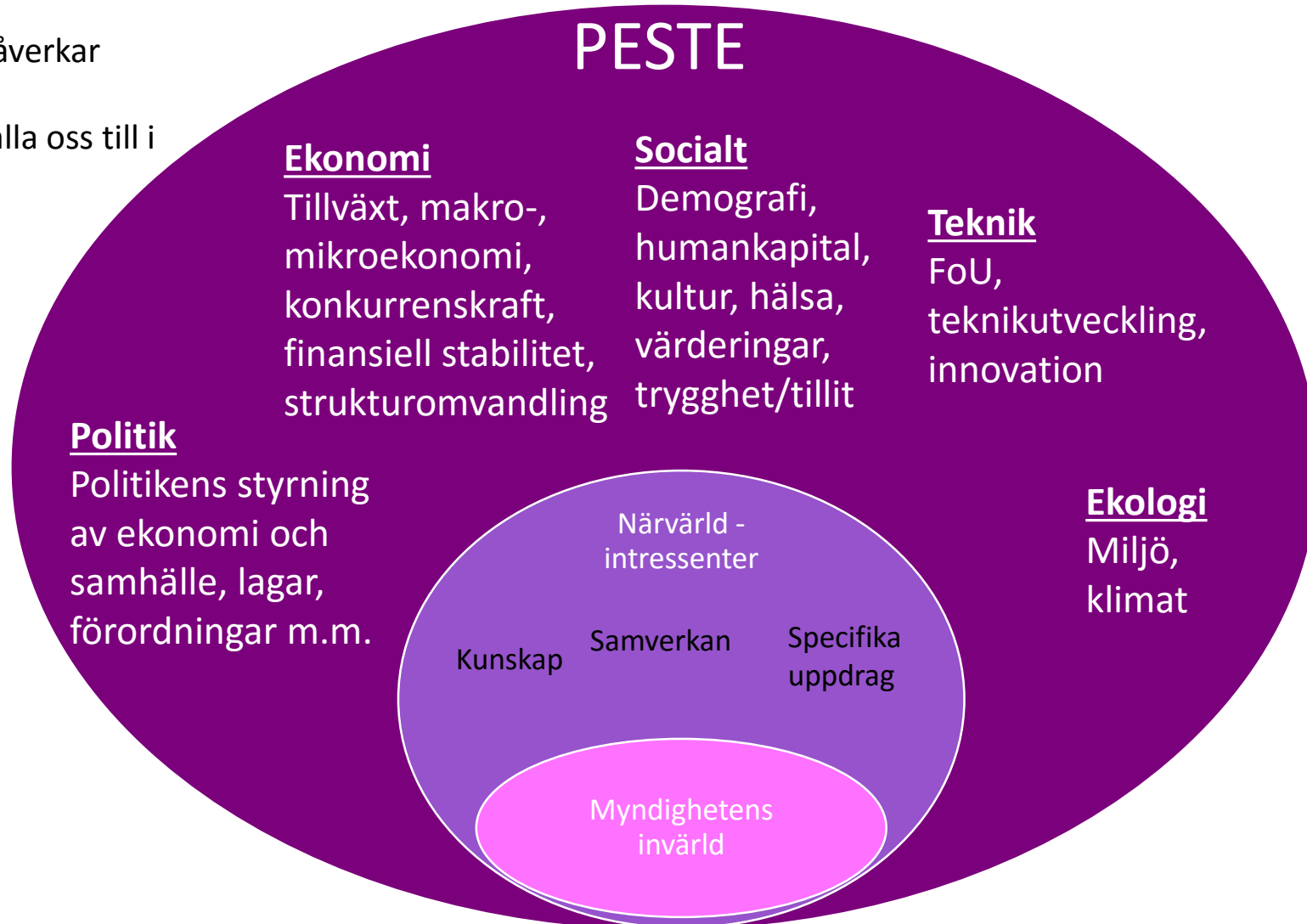
... t.o.m. 12 april

Omvärldskarta

Målbild: **Konkurrenskraften** i Sveriges näringsliv stärks och regionernas **tillväxt** ökar

Vilka områden i omvärlden påverkar målbilden?

Vilka intressenter bör vi förhålla oss till i vår verksamhet?

Omvärldspaning - Politik

- ▼ 5 april: Naturvårdsverket får i uppdrag att se över reglerna om landsbygdsutveckling i strandnära läge, de så kallade LIS-reglerna.
<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/03/landsbygdsutveckling-och-fler-bostader-i-strandnara-lagen/>
- ▼ 5 april: Regeringen överlämnar skrivelse om beredskap vid Brexitomröstningen
<http://www.regeringen.se/rattsdokument/skrivelse/2017/04/skr.201617168/>
- ▼ 11 april: Ny förvaltningslag förenklar kontakten med myndigheter
<http://www.regeringen.se/rattsdokument/proposition/2017/04/prop.-201617180/>

Omvärldspaning - Ekonomi

- 3 april: Amazon Web Services öppnar tre datacenter i Västerås, Eskilstuna och Katrineholm
- 6 april: Prognoser för svensk ekonomi från Swedbank och Handelsbanken. Handelsbanken bryter av med pessimistiskt scenario
- 6 mars: Finansinspektionens bolånerapport: Amorteringskravet har fått effekt, men stora risker
- 6 mars: Ekonomistyrningsverket förutser att offentliga sektorns finansiella sparande ökar till 15 miljarder kr i år
- 11 april: Gemensamt uttalande mot protektionism av IMF, Världsbanken, WTO och Tyskland (Merkel) <http://www.reuters.com/article/us-g20-germany-merkel-trade-idUSKBN17C1VT>
- 12 april: IMF spår stärkt global återhämtning men varnar för risker, i konjunkturrapport som kommer nästa vecka
- Inflationsförväntningarna har inte förändrats den senaste månaden. Det visar TNS Sifo Prosperas senaste enkät bland aktörer på penningmarknaden. De tillfrågade räknar med en inflation på 1,7 procent på ett års sikt, 1,9 procent på två års sikt och 2,0 procent på fem års sikt, samma nivåer som i mars.
- 10 april: IMF Rapport: Länder borde hjälpa de som drabbas av frihandeln. I rapporten hävdas att världens länder inte gör tillräckligt för arbetare och samhällen som drabbas av konsekvenser av frihandeln

Omvärldspaning – Socialt och Teknik

Socialt

- ▶ 6 april: Nytt regelverk för nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet
<http://www.regeringen.se/rattsdokument/proposition/2017/04/prop.-201617175/>

Teknik

- ▶ 15 mars: Kan blockchain-tekniken leda till en verklig delningsekonomi, utan behov av centrala plattformar?
<https://hbr.org/2017/03/what-blockchain-means-for-the-sharing-economy>

Omvärldsspaning - Ekologi och EU-bevakning

Ekologi

- ▶ 3 apr: Betänkandet "Delningsekonomi – på användarnas villkor" överlämnades till regeringen
- ▶ 6 april: Regeringen föreslår ytterligare en halv miljard på klimatåtgärder
<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/04/regeringen-foreslar-ytterligare-en-halv-miljard-pa-klimatgarder/>

EU-bevakning

- ▶ -

Mer detaljerat om:

hemsida

Delningsekonomi – på användarnas villkor

3 april: Betänkande överlämnad till regeringen. Fokus på modeller, användares ställning, lagstiftning och främjande

- Den del av ekonomin där *privatpersoner* ger varandra (bortom den egna bekantskapskretsen) tillgång till *underutnyttjade resurser*, egendom såväl som tjänster, mot eller utan betalning
- Utmanar flera av fundamenten i dagens ekonomi och samhälle:
  - Rättsligt skydd: konsumenträtten gäller inte (jämnstarka parter)
  - Svårt att få tvister prövade, t.ex. ARN prövar inte tvister mellan privatpersoner
  - Produktansvar/säkerhet
- Hittar fem olika huvudgrupper av plattformar för delning
- 10% av befolkningen har använt delningstjänster senaste 2 åren, 80% nöjda
- Okunskap om tjänsterna främsta skälet att inte använda dem
- För ökad användning behöver man också: lagar som skyddar, certifiering, enkel tvistlösning

Swedbank Economic Outlook

6 april: God ekonomisk återhämtning trots osäker omvärld

- Globalt: Tecken på god konjunkturuppgång i avancerade ekonomier. Inflationstrycket ökar, men förblir lågt i många regioner. Politiska risker kvarstår även om de minskat något.
- Sverige: Tillväxten breddas när exportuppsving läggs till den starka inhemska ekonomin. Demografin fortsätter att prägla utvecklingen. Arbetsmarknaden stark men måttliga löneökningar ger trög inflationsuppgång. Starka statsfinanser men strukturpolitiken eftersatt.
- Norge: Tillväxten accelererar samtidigt som inbromsningen i oljesektorn dämpas. Vi bedömer att oljepriset fortsätter att stiga vilket ger stöd. Den överhettade bostadsmarknaden är en risk, men givet att bostadspriserna förblir stabila förväntar vi att Norges bank höjer styrräntan under andra halvan av nästa år.
- Baltikum: Konjunkturer i de baltiska ekonomierna har stärkts, drivet framförallt av hushållens konsumtion. Risk för att stigande löner eroderar konkurrenskraften, men en starkare omvärldskonjunktur ger stöd åt exporten.
- Marknaden: Trevande ränteuppgång är inledd då centralbanker långsamt retirerar

Mer detaljerat om:

hemsida

Statens budget och de offentliga finanserna

6 april: Ekonomistyrningsverkets prognos

- BNP-tillväxten och sysselsättningsökningen bromsar in i år. I kombination med betydligt lägre skattehöjningar leder det till att skatteintäkterna ökar långsammare än förra året. Samtidigt fortsätter utgifterna att öka relativt mycket.
- Därmed blir överskottet i den offentliga sektorns finanser mindre i år än förra året. Överskottet uppgår i år till 15 miljarder kronor, vilket motsvarar 0,3 procent av BNP. Kommande år stärks finanserna då inkomsterna ökar i takt med tillväxten i ekonomin och utgifterna bara ökar måttligt. Marginalerna till utgiftstaket är stora alla år.
- Den stigande aktiviteten i ekonomin ökar efterfrågan på arbetskraft. Antalet sysselsatta ökar med nära 70 000 personer i år och med ytterligare drygt 30 000 personer nästa år. En del av sysselsättningsökningen kommande år beror på att antalet deltagare i olika typer av program med anställningsstöd blir fler
- Skatteintäkterna från företagens vinster dämpades förra året även om de låg kvar på en hög nivå historiskt sett. Det var främst exportföretagen som redovisade en sämre vinstutveckling. I år väntas vinsterna öka mer än de gjorde förra året då exporten har tagit fart igen

Mer detaljerat om:

Handelsbankens prognos pessimistisk kommande år

5 april: "Festen är slut"

- Den globala konjunkturen vänder snart nedåt och i USA sker inbromsningen redan nästa år. 2019 kommer BNP-tillväxten falla och arbetslösheten stiga under flera kvartal. Det höga och ökande kapacitetsutnyttjandet i USA spelar en nyckelroll i detta förlopp. Arbetslösheten är redan låg i ett historiskt perspektiv. I Kina faller tillväxten faller gradvis på ett kontrollerat sätt.
- Splittrad bild av tillväxtekonomierna – men Indien spås fortsätta växa kraftigt
- Utvecklingen kommer smitta av sig på Sverige som också får se fallande tillväxttakt de närmaste åren
- Svensk BNP har i genomsnitt ökat med 3,2 procent de senaste tre åren. Historiskt hög befolkningstillväxt dessa år (1,1 procent i genomsnitt) har varit en viktig faktor bakom detta

Mer detaljerat om:

IMF spår stärkt återhämtning men varnar för risker

12 april: IMF publicerar en ny konjunkturprognos i nästa vecka

- Efter sex år med dålig tillväxt stärker en cyklisk återhämtning i den globala ekonomin utsikterna för fler jobb, högre inkomster och ökat välstånd.
- **I de utvecklade länderna** har utsikterna förbättrats med starkare aktivitet i tillverkningsindustrin. Uppsvinget är brett baserat bland länderna, inklusive Europa. Tillväxt- och utvecklingsländerna kommer att fortsätta att ge ett bidrag med mer än tre fjärdedelar av den globala tillväxten under 2017.
- Nedåtrisker kommer från politisk osäkerhet (inklusive Europa), en rörelse mot ökad protektionism samt stramare finansiella förhållanden som kan utlösa störande kapitalutflöden från tillväxtländer.
- **Förutom dessa kortsiktiga risker** finns en trend av svag produktivitet som tynger utsikterna för en stark och inkluderande tillväxt, till stor del på grund av åldrande befolkning, nedgången i handeln och svaga privata investeringar sedan finanskrisen.
- IMF:s bedömning är att om produktiviteten hade följt trenden före finanskrisen så hade den totala BNP-nivån i de utvecklade länderna varit cirka 5 procent högre i dag.

Mer detaljerat om:

Amorteringskravet har fått effekt, men stora risker ^{hemsida}

6 mars: Finansinspektionens bolånerapport

- Generellt har nya bolånetagare goda marginaler att klara sina betalningar och de senaste årens utveckling med större marginaler fortsatte 2016
- Amorteringarna på nya bolån har ökat sedan 2011 och amorteringskravet har ytterligare stärkt den utvecklingen
- Den genomsnittliga belåningsgraden minskade till 64 procent 2016, vilket är 1 procentenhet lägre än 2015
- Den totala skuldkvoten bland de som tog nya bolån minskade något 2016, efter flera års uppgång. Den genomsnittliga skuldkvoten var 402 procent 2016, jämfört med 406 procent 2015
- Det är fortsatt en hög andel av både nya och befintliga bolånetagare som har en hög skuld i förhållande till sin inkomst eller i förhållande till bostadens värde. Dessa hushåll kan reagera starkare vid en nedgång i bostadspriserna eller vid stigande räntor och kan därför förstärka en lågkonjunktur

Aktuell debatt

Datum	Händelse
11 april Dagens Samhälle	"Regeringens snåla EU-linje en fara för landsbygden" För att Sverige ska lyckas med en framgångsrik nationell livsmedelsstrategi måste våra politiker börja lära sig att använda den gemensamma jordbrukspolitiken inom EU, skriver LRFs ordförande. För första gången på 25 år togs ett offensivt, positivt och framtidsinriktat politiskt ställningstagande kring jordbrukspolitiken. Besvikelsen är därför stor över statsminister Stefan Löfven inför kommande EU-budgetförhandlingar vill minska både EUs budget och satsningarna på en gemensam jordbrukspolitik. Ännu värre är att det görs i ett läge där behovet av ett ökat samarbete och ett starkt EU är viktigare än någonsin. http://www.dagensamhalle.se/debatt/regeringens-snala-eu-linje-en-fara-foer-landsbygden-32999
13 april Dagens Samhälle	"Skatteförslagen hotar bostadsbyggandet" Regeringen har sagt att "paketeringsutredningens" skatteförslag inte är aktuellt i höstbudgeten. Men det finns anledning att varna för den beskattningsiver som slår mot fastighetssektorn. Osäkerhet om skatteregler är det sista som bostadsbristens Sverige behöver, anser Patrik Hall, vd för Heimstaden, Kjell Cederstrand, finanschef på Veidekke Bostad och Stefan Attefall, tidigare bostadsminister, numera rådgivare
2 april Breakit http://www.breakit.se/artikel/7122/glorifieringen-av-startups-framjar-orattvisa-regler-for-foretagare	Glorifieringen av startups främjar orättvisa regler för företagare Startuplivets baksidor: ångesten, oron och det ekonomiska bortfall många startupgrundare har. Faktum är att många av de vi kallar "startups" idag egentligen inte ens är startups, om man syftar på snabbväxande techbolag. Eftersom det coolare ordet "startup" nästan ersatt det gamla vanliga "driva företag" drar vi alla över en kam. Men de flesta är egentligen vanliga företagare som tagit en ekonomisk risk, levt utan lön i starten och jobbar betydligt mer än de flesta. Många av dem får aldrig in riskkapital – eller är ens intresserade av det. Den många gånger falska bilden av startupgrundare skapar problem på många plan.

Värt att notera

Datum	Händelse
21 mars	London satsar 50 miljoner pund på cirkulära ekonomin I Londons affärsplan för 2017-2020 satsas drygt en halv miljard på CO2-neutral stad 2050 bl.a. genom att uppnå 65% återvinning till 2030, satsningar på reparationer, återbruk, återvinna material och nya material.
3 april Arbetsmarknads- nytt	Det moderna arbetslivet kräver korta kurser Det livslånga lärandet viktigt i ett arbetsliv som snabbt förändras. Men möjligheterna utvecklas inte i samma takt, säger Riksrevisionen. Antal fristående kurser på universitet minskar fr.a. p.g.a ersättningssystemet som bygger på prestationsgrad och examina. Enstaka kurser är ekonomiskt riskabla för universiteten. KTH:s rektor menar att arbetsgivarna också måste avstå tid, så att yrkesverksamma hinner läsa.
4 april	DI: Polen har mest att förlora på Brexit http://www.di.se/nyheter/landet-som-har-mest-att-forlora-pa-brexit
12 april	Den globala handeln kommer att öka med 2,4 procent i år, enligt WTO Osäkerheten är stor hur länder kommer att agera när det kommer till finans- och penningpolitik och handelsregler. WTO lämnar därför ett spann för utvecklingen, på mellan 1,8 och 3,6 procent. 2016 växte världshandeln med 1,6 procent, den lägsta siffran sedan finanskrisen

Värt att notera

Datum	Händelse
11 april SvD	<p>Antalet resenärer på de största flygplatserna i Sverige ökade under första kvartalet, jämfört med motsvarande period i fjol.</p> <p>Totalt nio miljoner passagerare reste till eller från någon av Swedavias tio flygplatser under januari–mars, vilket är sex procent fler än 2016. I mars ökade passagerarna på Arlanda med sex procent, på Landvetter med tre procent och Bromma med 11 procent.</p>
11 april Breakit	<p>5 erfarna startup-grundare: Här är misstagen vi lärde oss mest av</p> <p>Att ha misslyckats ses allt oftare som någonting berikande i entreprenörskretsar – man gör sällan samma misstag två gånger. Men innan katastrofen blir en fnissig anekdot på affärsminglet känns misslyckandet knappast som något högre tillstånd av upplysning. Här berättar fem startup-grundare om sina största misstag – och lärdomarna de fick med sig av det.</p> <p>http://www.breakit.se/artikel/7141/5-erfarna-startup-grundare-har-ar-misstagen-vi-larde-oss-mest-av</p>
11 april Breakit	<p>Stockholms stad satsar en halv miljard på digitalisering de kommande två åren</p> <p>Staden beslutade i dagarna dessutom om en ny digital strategi. Av de 545 miljoner som nu satsas hamnar 290 i skolan. Resten av pengarna kommer gå till att utveckla it-lösningar inom hemtjänsten (140 miljoner kronor) och till “innovativa lösningar” (115 miljoner)</p>

Värt att notera

Datum	Händelse
7 april Breakit/FT	Europas 1000 snabbast växande bolag toppas av Jessica Nilssons Hello Fresh Finanstidningen Financial Times har sammanställt en lista över de 1000 bolag i Europa med störst tillväxt. Listan är beräknad utifrån bolagens omsättning 2012 och 2015. Sverige som land och Stockholm som huvudstad ligger dock långt efter de största hubbarna i antal företag. Hello Fresh räknas naturligt nog som tyskt på listan och då kvarstår 13 svenska bolag, 11 av dem från Stockholm. Det kan jämföras med att 78 av bolagen på listan är London-baserade, 45 från Paris och 34 från Milano.